

Departamenti kalimtar administrativ i Shëndetësisë, Ambientit dhe Planifikimit Hapsinor

Udhëzim Administrativ (në Shëndetësi) 20/2001

Themelimi i Bordit për shqyrtimin e gjendjes së Shëndetit Mental dhe nevojave për mjekim të pacientëve të mjekuar nën masa të sigurisë

Departamenti tranzitor i Shëndetësisë, Ambientit dhe Planifikimit Hapsinor (DSHMPH),

1. Në pajtim me autoritetin e dhënë Departamentit me Rregulloren nr. 2001/19 të datës 13 shtator 2001, në veçanti Shtojca VI, paragrafi (iii) i cili autorizon Departamentit të hartojë norma dhe standarde dhe të jep udhëzime për sektorin e shëndetësisë dhe në fushën e mbrojtjes së ambientit në pajtim me standardet përkatëse ndërkombëtare;
2. Të ndërgjegjshëm për gjendjen e pazhvilluar të shërbimeve të shëndetit mental në Kosovë;
3. Të vendosur që të gjithë pacientëve, duke përfshirë edhe ata që vuajnë nga çrregullimet mentale, t'ju ofrojmë kujdesin e kualitetit më të lartë njerëzor.
4. Me dëshirë të ofrimit, sipas mundësisë, të shërbimeve të shëndetit mental në ose afër komunitetit ku banojnë pacientët;
5. Të vetëdijshëm për nevojën e sigurimit të së drejtës për shfrytëzuar kujdesin e shëndetit mental në kuadër të sistemit ndëshkimor.
6. Duke e pasur parasysh *Politikën Shëndetësore për Kosovën* (Departamenti i Shëndetësisë dhe Mirëqenies Sociale, Shkurt 2001) dhe *Udhëzimin Administrativ (në Shëndetësi) 14/2001 Organizimi i Shërbimeve të Shëndetit Mental*;
7. Për të përkrahur sistemin ndëshkimor me ekspertë profesional për shqyrtimin e rasteve nën masa të sigurisë për shkaqe mentale sipas autorizimit me *Ligjin për Ekzekutimin e Sankstioneve Penale* të vitit 1977, nenet 326.

Shpall sa vijon:

1. Ky Udhëzim Administrativ e zëvendëson Udhëzimin Administrativ 17/2001.
2. DShAPH themelon Bordin për Shqyrtimin e gjendjes së Shëndetit Mendor me kushtet e parashtruara si në vijim:

Postal Address:
EXIMKOS Building, Pristina
UNMIK - Kosovo
P.O. Box 515
1000 Skopje - FYR Macedonia

Telephone:
Via Pristina PTK:
+381 38 504 604 4000
Via UNHQ Neë York:
+1(212) 963 8442

Fax:
Via Pristina PTK:
+381 38 504 604 4608
Via UNHQ Neë York:
+1 (212) 963 8603 8113

- a. Të mbikqyr dhe shqyrtojë periodikisht, një herë në gjashtë muaj, gjendjen e shëndetit mental të personave nën masa të sigurisë të trajtimit psikiatrik të detyrueshëm;
 - b. Të kontaktojë me shërbimet e shëndetit mental në spital dhe nëpër bashkësi më të vogla nën autoritetin e Departamentit të Shëndetësisë, Mjedisit dhe Planifikimit Hapsinor, për të vlerësuar mundësinë e ri-integrimit shoqëror të personave nën masa të sigurisë të trajtimit psikiatrik të detyrueshëm të propozojë masat e duhura për zbatimin e këtij ri-integrimi ku është e mundur, dhe
 - c. T'i ofrojë këshilla profesionale Autoriteteve Udheheqëse të Burgjeve dhe Shërbimeve të Gjykatës dhe Prokurorisë për mjekimin, rehabilitimin dhe ri-integrimin e personave nën masa të sigurisë në përgjithësi dhe të raportojë për shqyrtimet, rezultatet dhe rekomandimet e tyre për personat aktualisht nën masa të sigurisë.
3. Përbërja e Bordit është si vijon:
- a. Psikiatri që ofron shërbime psikiatrike në Qendrën Përmirësuese në Lipjan;
 - b. Një punëtor social që e përfaqëson sistemin ndëshkimor;
 - c. Një psikiatër, një motër medicinale nga rajoni ku banon personi, sipas mundësisë gardiani përgjegjës për përcjelljen dhe mbikëqyrjen e personit nën shqyrtim, dhe
 - d. Një anëtar i DShAPH, Komisioni për Shëndetin Mental i cili e kryeson Bordin.
4. Kryesuesi i Bordit siguron që Autoriteti Shëndetësor i Qarkut i ka emëruar anëtarët e Bordit të përmendur në paragrafin 3. (c).
5. Kryesuesi i Bordit siguron që Autoriteti Shëndetësor i Qarkut i zbaton rekomandimet dhe vendimet e Bordit.
6. Departamenti i Shëndetësisë do të paguaj honorarin Anëtarëve të Bordit Shqyrtues.
- Ky udhëzim Administrativ hyn në fuqi menjëherë.

Prishtinë, 3 Dhjetor 2001

Hannu Vuori, M.D., Ph.D. M.A.
Zyrtar Kryesor Ndërkombëtar

Postal Address:

C/o UNMIK Liaison Office Skopje
Zgrada Na Nip ova Makedonija
P.O. Box 515 or 596
91000 Skopje - FYROM

Telephone:

Via Pristina PTK:
-381 38 500 223
Via UNHQ New York:
+1(212) 963 8442

Fax:

Via Pristina PTK:
-381 38 501 397 ext. 4019
Via UNHQ New York:
+1 (212) 963 8603/8113
Internal fax: 4608

**Transitional Administrative
Department of Health, Environment
and Spatial Planning**

Administrative Instruction (Health) 20/2001

**The Establishment of a Panel to Review the
Mental Health Status and Treatment Needs of
Patients Treated Under Security Measures**

The Transitional Administrative Department of Health, Environment and Special Planning (DHESP),

1. Pursuant to the authority vested in the Department by Regulation No. 2001/19 of 13 September 2001, particularly Annex 6, paragraph (iii) that mandates the Department to develop norms and standards and issue guidelines for the health sector and in the field of environmental protection with due regard to relevant international standards;
2. Mindful of the underdeveloped state of mental health services in Kosovo;
3. Determined to provide all patients, including those suffering from mental ailments, with high quality humane care;
4. Desirous of providing, when possible, mental health services within, or close to, the community where the patient resides;
5. Aware of the need to ensure the right to access mental health care within the penal system;
6. Taking note of the *Health Policy for Kosovo* (Department of Health and Social Welfare, February 2001) and *Administrative Instruction (Health) 14/2001 The Organization of Mental Health Services*;
7. In order to support the penal system with supervision of security measure of mandatory psychiatric treatment as mandated by the *Law on Execution of Penal Sanctions of 1977*, article 326.

Postal Address:

EXIMKOS Building, Pristina
UNMIK - Kosovo
P.O. Box 515
1000 Skopje - FYR Macedonia

Telephone:

Via Pristina PTK
+381 38 504 604 4000
Via UNHQ New York
+1(212) 963 8442

Fax:

Via Pristina PTK
+381 38 504 604 4608
Via UNHQ New York
+1 (212) 963 8603/8113

Hereby promulgates the following:

1. This Administrative Instruction replaces and supersedes Administrative Instruction No. 17/2001.
2. The DHESP hereby establishes a Mental Health Review Panel with the following terms of reference:
 - a. To supervise and review, periodically, once in six months, the mental health status of subjects under security measure of mandatory psychiatric treatment;
 - b. To liaise with hospital and community based mental health services under the authority of the DHESP, to assess the possibility of social reintegration of subjects under security measure of mandatory psychiatric treatment and to propose appropriate measures for the implementation of such reintegration when feasible; and
 - c. To provide professional advice to the Penal Management Authorities and Court and Prosecution Services on the treatment, rehabilitation and reintegration of subjects under security measure of mandatory psychiatric treatment in general and to report on its deliberations, findings and recommendations of subjects currently under this security measure.
3. The composition of the Panel shall be as follows:
 - a. The psychiatrist providing part time psychiatric services at Lipljan Correctional Center;
 - b. A social worker representing the penal system;
 - c. One psychiatrist, one nurse from the area of residence of the person, if possible case officers responsible for the follow-up of the person under review and,
 - d. One member of the DHESP, Committee for Mental Health who shall chair the Panel.
4. The Chairperson of the Panel shall ensure that the District Health Authority appoints the Panel members referred to in paragraph 3.(c).
5. The Chairperson of the Panel shall ensure that Penal Management Authorities and Court and Prosecution Services are informed about the evaluation and recommendations of the Panel.
6. The DHESP shall pay honorarium to the Members of the Review Panel.

This administrative instruction will come into force with immediate effect.

Pristina, 3 December, 2001

Hannu Vuori, M.D., Ph.D. M.A.
Principal International Officer

Postal Address:

C/o UNMIK Liaison Office Skopje
Zgrada Na Nip ova Makedonija
P.O. Box 515 or 596
91000 Skopje - FYROM

Telephone:

Via Pristina PTK:
+381 38 500 223
Via UNHQ New York:
+1(212) 963 8442

Fax:

Via Pristina PTK:
+381 38 501 397 ext 4019
Via UNHQ New York:
+1 (212) 963 8603/8113
Internal fax: 4608

Prelazni Administrativni Departman Zdravstva, Sredine i Prostornog Planiranja

Administrativno Uputstvo (za Zdravstvo) 20/2001

Osnivanje Borda za razmatranje stanja Mentalnog Zdravlja i potreba za lečenje pacijenta izlečenim pod zaštitnim merama

Prelazni Departman Zdravstva, Sredine i Prostornog Planiranja (DZSPP),

1. Shodno ovlašćenjima koje su date ovom Departmanu sa Uredbom br. 2001/19 datuma 13 Septembra 2001, posebno Dodatak VI, paragrafu (iii) koji ovlašćuje Departman da određuje norme i standarde i priprema uputstva za sektor zdravstva i polja zaštite sredine u saglasnosti sa određenim međunarodnim standardima;
2. Svesni za nerazvijeno stanje usluga mentalnog zdravstva na Kosovo;
3. Odlučni da svim pacijentima, obuhvatajući i one koji pate od mentalnih poremećaja, da obezbeđuje najvišu kvalitetnu uljudnu pažnju;
4. Željom pružanja, prema mogućnosti, usluga mentalnog zdravstva na ili blizu zajednice boravka pacijenta;
5. Svesni za potrebu obezbeđenja prava iskorišćenja nege mentalnog zdravstva unutar kaznenog sistema;
6. Imajući u vidu *Zdravstvenu Politiku na Kosovu* (Departman Zdravstva i Socijalne Zaštite, Februar 2001) i *Administrativno Uputstvo (u zdravstvo) 14/2001 Organiziranje Usluga Mentalnog Zdravlja*;
7. Da bi podržavali kazneni sistem sa profesionalnim stručnjacima za razmatranje slučajeva pod sigurnosnim merama zbog mentalnih razloga prema ovlašćenju *Zakon za Izvršenje Krivičnih Sankcija* godine 1977, članovi 326.

Oglašava sledeće:

1. Ovo Administrativno Uputstvo yamenjuje Administrativno Uputstvo 17/2001.
2. DZSPP osniva Bord za razmatranje stanja Mentalnog Zdravlja sa predstavljenim uslovima:

- a. Da vrši nadzor, periodično razmatra, jednom u šest meseci, stanje mentalnog zdravlja osobama pod sigurnosnim merama obaveznog psihijatrijskog tretmana.
 - b. Da kontaktira sa uslugama mentalnog zdravlja u bolnici i po manjim zajednicama pod autoritetom Departmana Zdravstva, Sredine i Prostornog Planiranja, da bi procenili mogućnost društvene re-integracije osoba pod sigurnosnim merama za obavezni psihijatrijski tretman da preporučuje potrebne mere za izvođenje ove re-integracije gde je moguće, i
 - c. Da pruža stručne savete Rukovodećim Zatvorskim Autoritetima i Usluge Suda i Tužilaštva za lečenje, rehabilitaciju i re-integraciju osoba pod aktuelnim bezbedonosnim merama uopšte da izveštava za razmatranja, rezultate i njihove preporuke za lica koji su aktuelno pod bezbedonosnim merama.
3. Sastav Borda je sledeći:
- a. Psihijatar koji pruža psihijatrijske usluge u Popravni Dom u Lipljan;
 - b. Jedan socijalni radnik koji predstavlja kazneni sistem;
 - c. Jedan psihijatar, jedna medicinska sestra iz regiona odakle potiče osoba, prema mogućnosti odgovorni čuvar za pratnju i nadzor nad osobom kojoj se vrši nadzor, i
 - d. Jedan član DZSPP, Komisija za mentalno zdravlje kojim rukovodi Bord.
4. Predsedavajući Borda obezbeđuje da Zdravstveni Autoritet Regiona je imenovao članove Borda pomenute u paragraf 3.(c).
5. Predsedavajući Borda obezbeđuje da Zdravstveni Autoritet Regiona sprovodi preporuke i odluke Borda.
6. Departman Zdravstva će isplaćivati honorare Članovima Borda za Razmatranje.
- Ovo Administrativno Uputstvo stupa na snagu odmah.

Priština, 3 Decembar 2001.

Hannu Vuori, M.D., Ph.D., M.A.
Glavni Međunarodni Službenik